

Zchudlá města

Roky byli obyvatelé měst, kde má VW fabriky, zvyklí na levné služby a nízké daně. S tím je po dieselgate konec.

ZAHRANIČÍ

str. 11

Registrační kasy za dveřmi

Podnikatelé mohou od 1. září žádat o autentizační údaje k elektronické evidenci tržeb.

UDÁLOSTI

str. 3

→ CZK/EUR • 27,020/0,000 Kč → CZK/USD • 24,192/-0,264 Kč → PX • 852,94/-0,03% → EURO STOXX 50 • 2998,50/-0,39% → ZLATO • 1323,30 \$/+0,16%

KOMENTÁŘ: DO DŮCHODU? RADĚJI SE ANI NEPTEJTE / str. 12

Krátce

VZP dál povede ředitel Kabátek

Ředitel Všeobecné zdravotní pojišťovny Zdeněk Kabátek zůstane ve funkci další čtyřleté období. Správní rada pojišťovny Kabátka jednoznačně podpořila, ačkoli jej opakovaně kritizoval šéf ANO Andrej Babiš. **str. 3**

Kapsch bude vybírat mýto další léta

Ministerstvo dopravy uzavřelo dodatek ke smlouvě se společností Kapsch o pokračování správy mýtného systému na maximálně tři roky za 5,27 miliardy korun. Rezort tak získá čas najít nového provozovatele v otevřené soutěži. **str. 6**

Sebevrah v Jemenu zabil desítky lidí

Sebevražedný útok na vojenský areál v jihojemenském přístavním městě Adenu si vyžádal přinejmenším 60 obětí. K atentátu se přihlásila radikální organizace Islámský stát. **str. 10**

Hledá se doktor. Zn.: Za půl milionu

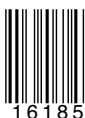
Přesvědčit praktické lékaře, aby si zařídili praxi v **méně atraktivním** koutě republiky, je takřka **neřešitelný** úkol. Ministerstvo zdravotnictví zkusilo nabídnout **půl milionu** korun každému, kdo svou praxi přesune do míst, kde rozumná dostupnost lékařské péče je pouhou iluzí. A **pohořelo**. Ačkoli jsou kritických lokalit rovné čtyři desítky, doktoři se přihlásili jen tři. **UDÁLOSTI / str. 2**

twitter.com/e15news

JÁN SIMKANIČ:

Nadační fond proti korupci připravil materiál k reorganizaci policie. K Čapímu hnízdu ne. Inu, „zcela nezávislá iniciativa lidí“.

9 771803 454307 16185

Zápisník
Marka Schwarzmanna

O Robertech

Český ministr spravedlnosti Robert Pelikán posvětil ve věznici ve Vinařicích projekt, v němž umožní trestancům pracovat v call centru. Navyknou si prý na pravidelný režim, ze mzdy pokryjí část nákladů na svoji detenci a ještě dostanou šanci na podmíněčné propuštění a pokračování v práci. Kdo kdy snil o programech druhé šance a boji proti recidivě, může se probudit a jet se tam podívat. A jestli si v práci připadáte jako ve vězení, věřte, může být hůř.

Zatímco Češi řeší, jak trestance ve věznicih zabavit a případně je napravit a vylifrovat ven, zimbabwský despota (taky Robert) Mugabe se jal věznice plnit. Prý do nich poslal atlety, kteří jeho zemi nedokázali získat ani jednu olympijskou medaili. Nikdo sice nedokáže říct, jestli je to pravda, jedno ale jisté je: jestli to náhodou pravda je, dotyční asi nebudou dělat v call centru. Co kdyby to náhodou někomu zatelefonovali?!

Slovenský premiér (taky Robert) Fico se nechal slyšet, že jej prý při návštěvě britské premiérky Mayové „zamrazilo“, když na dotaz, zda by byla připravena použít atomovou zbraň, bez zaváhání odpověděla „samozřejmě“. Ficovi nedošlo, že kdyby Mayová řekla třeba „ne, to by byla blbost“, popřela by jakýkoli důvod takovou zbraň vlastnit a samu sebe by z mezinárodního hlediska ztrapnila. Naštěstí to za ni zvládl sám Fico, který dál může odstrašovat nepřátele poburkovaním si „Nad Tatrou sa blýska“.

Protagonisté dne

Svatopluk NĚMEČEK
MINISTR ZDRAVOTNICTVÍ

Peníze, kterými chtělo ministerstvo zdravotnictví přilákat lékaře do oblastí, kde jich je nedostatek, zatím příliš kandidátů nepřilákaly.
str. 2

Karel FEIX
GENERÁLNÍ ŘEDITEL KAPSCHÉ

Firma má díky neschopnosti státu zajištěný dobrý byznys z provozování mytného systému na další tři roky dopředu.
str. 6

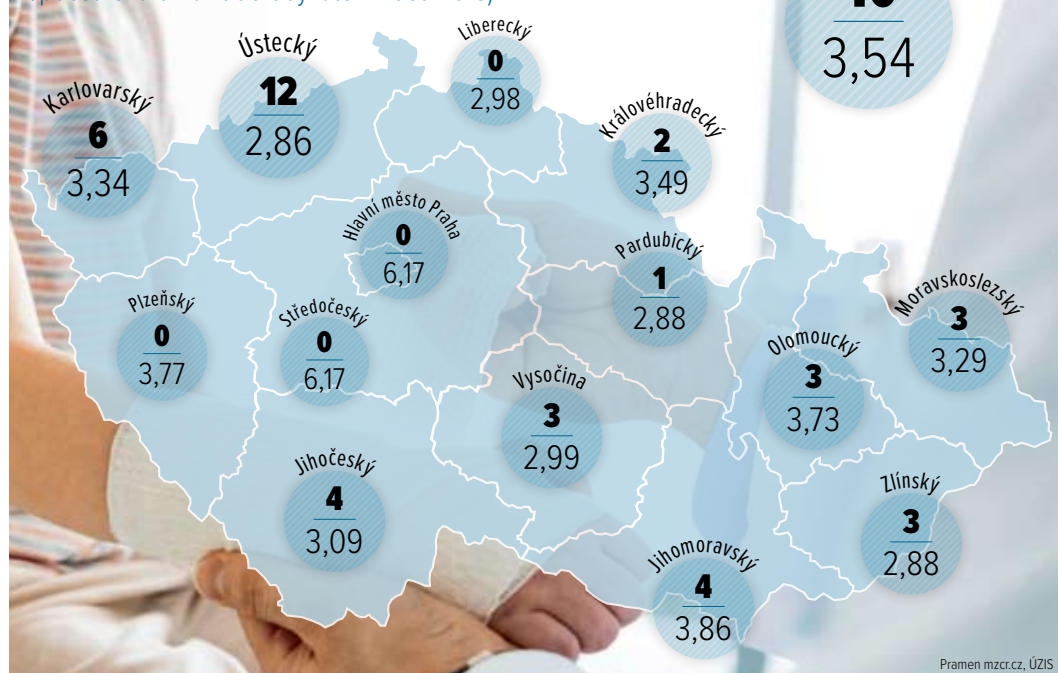

Klaus MOHRS
STAROSTA WOLFSBURGU

Německá města, jejichž rozpočty byly plněny z daní Volkswagenu, se musejí naučit šetřit a redukovat štedré sociální programy.
str. 11

Oblasti s omezenou dostupností služeb praktických lékařů nebo praktických lékařů pro děti a dorost

(počet chybějících lékařů/
počet lékařů na 1000 obyvatel v roce 2013)

Dotace zatím lékaře na venkov nenalákaly

■ Celkem pět milionů korun chtěl ministr zdravotnictví rozdat praktickým lékařům jen letos. Za čtyři měsíce ale žádnou dotaci nevyplatil.

Adéla Čabanová

Zatím jen tři žádosti přišly od dubnového vyhlášení programu dotací pro praktické lékaře na ministerstvo zdravotnictví. Ani půl milionu doktorek nepřesvědčilo, aby šli pracovat na potřebné, často málo atraktivní místo v některém z českých krajů. Do konce letošního roku Němečkův úřad očekával přibližně desítku žadatelů a vyčlenil celkem pět milionů korun. Němeček dokonce optimisticky ujišťoval, že v případě velkého zájmu je balík na dotace možné i posílit.

Peníze měly pomoci v oblastech, kde se do výběrového řízení na praktického lékaře opakovaně nikdo nepřihlásil. Praktik, který by tam začal pra-

covat, mohl získat jednorázově 250 tisíc korun jako podporu na mzdu sestry a 250 tisíc na přístrojové vybavení.

Ze strany lékařů ale zájem není, ministerstvo, ač si slibovalo vyšší zájem, je však zatím klidné: „Projekt se teprve rozjíždí a konkrétní výsledky a růst zájmu očekáváme až na podzim tohoto roku,“ tvrdí mluvčí ministerstva zdravotnictví Ladislav Šticha.

Obcí, kde nemají lidé dostupného praktického lékaře pro dospělé, našlo ministerstvo zdravotnictví 22. V dalších 18 obcích chybí praktický lékař pro děti. Podle předsedkyně Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost Ilony Hülleové je z hlediska dostupnosti dětského lékaře skutečně velmi problematických jen zhruba sedm obcí. A v nich ani ministerské dotace nepomohou. Ordinance se tam nemůže dlou-

hodobě uživit, pacientů je tam málo. „Představa, že síť lékařů bude stále stejně hustá, není reálná,“ říká Hülleová.

Navíc má obavy, aby dotace nešly na nové ordinace v místech, kde se tím ohroží stávající lékaři.

Při zavedení dotací pochválil předseda Sdružení praktických lékařů Václav Šmatlák ministra za snahu. Upozornil ale, že by mladí lékaři potřebovali více, například usnadnit vzdělávání.

Mezi obcemi, kde se podle ministerského seznamu zdravotním pojišťovám nedaří zajistit praktického lékaře, jsou i větší města jako Most nebo Znojmo.

Kromě dotací od ministerstva získají v neatraktivních oblastech praktičtí lékaři o 30 procent vyšší platby od zdravotních pojišťoven a mnohde i podporu obce.

„Představa, že síť lékařů bude stále stejně hustá, není reálná,“ říká Ilona Hülleová.

Elektronická evidence tržeb klepe na dveře

■ Podnikatelé mohou od 1. září žádat o autentizační údaje k elektronické evidenci tržeb. Stánkařů a prodejců na farmářských trzích se bude EET týkat až od března 2018, prodeje přebytků se vůbec netýká.

Jana Havligerová

Ministerstvo financí začne od září přidělovat podnikatelům autorizační údaje k elektronické evidenci tržeb, vyzvednout si je budou moci elektronicky i osobně na jakémkoliv finančním úřadu. „Jedná se o první a důležitý krok k evidenci tržeb. Je potřeba, aby podnikatelé své žádosti nenechávali na poslední chvíli,“ zdůraznil včera ministr financí Andrej Babiš (ANO). Zároveň oznámil, že EET se v první fázi nebude týkat stánkového prodeje občerstvení bez zázemí pro hosty, například na festivalech. Ty se do evidence stejně jako prodej na farmářských

trzích zapojí až od března 2018. Prodeje přebytků ze zahrádek se EET netýká.

Podnikatel se pomocí získaných autentizačních údajů přihlásí do webové aplikace Elektronická evidence tržeb. Poté, co uvede údaje o provoznách, může v dané aplikaci získat digitální certifikát. Certifikát je nutné nainstalovat do pokladního zařízení, jehož prostřednictvím bude podnikatel evidovat tržby. Od listopadu pak ministerstvo zahájí pilotní projekt pro podnikatele, aby si otestovali komunikaci s úřady.

Podle ministra financí je Česko poslední ze zemí V4, která ještě nemá EET. „Pokud se někdo ptá, proč ji nemají v Německu a ve Francii, tak tam finanční správa na to má pomůcky. Tam je to absolutně striktní, protože finanční správa určí podnikateli podle charakteru podnikání daň, pokud se jí to nezdá,“ řekl Babiš. Česká finanční správa, jak uvedl, nebude nikoho pronásledovat, bude benevolentní.

Platí, že EET by měla být v první fázi spuštěna od 1. prosince pro hotely a restaurace. Další firmy se budou

zapojovat v následujících měsících. Od března příštího roku budou muset evidovat tržby maloobchodní a velkoobchodní firmy. Od 16. měsíce od účinnosti mají být evidovány všechny tržby kromě tržeb řemeslníků, které se pod zákon dostanou od 18. měsíce. Vláda bude moci nařízením stanovit, že některé tržby nebudou od nabytí účinnosti zákona dočasně evidovanými tržbami.

NÁZORY str. 12

Daně a EET

Finanční úřady budou od září za poplatek tisíc korun vydávat závazné rozhodnutí, zda daná tržba podléhá EET, a zároveň i rozhodnutí o možnosti evidence v takzvaném zjednodušeném režimu off-line. Spolu se zavedením evidence se od prosince sníží sazba DPH u stravovacích služeb a nealkoholických nápojů z 21 na 15 procent. Babiš chce navíc na koaliční radě tento týden znovu navrhnout snížení DPH pro čepované pivo.

VĚZNI V CALL CENTRU

Foto: Tomáš Michal

VINAŘIČTÍ VĚZNI mají od pondělí možnost pracovat v call centru. Vybraní trestanci telefonicky nabízejí tarify operátora T-Mobile. Měsíčně za svou práci obdrží 4500 korun, jejichž část poplute na hrazení výdajů za pobyt. Celkem call centrum zaměstná až sto vězňů, kteří projdou rekvalifikačním kurzem. Projekt by měl vést ke snížení recidivy trestaných. Potenciální zákazníci se však nemusejí bát, že by vězni přišli do styku s jejich údaji, k dispozici budou mít pouze telefonní čísla a jména.

Vice E15.cz

257613/17

INZERCE

Kabátek dál povede VZP

Adéla Čabanová

Ředitel Všeobecné zdravotní pojišťovny Zdeněk Kabátek má zůstat ve funkci další čtyřleté období. Správní rada pojišťovny včera Kabátka jednoznačně podpořila, ačkoli jej opakovaně kritizoval šéf ANO Andrej Babiš.

Kabátkovi končí funkční období v listopadu. „Aby byla firma stabilizovaná, potvrdili jsme, že má důvěru správní rady,“ vysvětlil předseda správní rady VZP, poslanec a hejtman ČSSD Jiří Běhounek, proč nečekaně urychlil jednání o ředitelově setrvání.

Babiš považuje rychlé znovuzvolení Kabátka za podraz od ČSSD. „Pana Kabátka považují za představitele éry

Foto: Anna Vacková

BABIŠOVI NAVZDORY. Zdeněk Kabátek zůstane ve funkci ředitele VZP i po další čtyři roky.

českého zdravotnictví, která je protkaná korupcí a úplatky,“ uvedl ministr.

Kabátek nastoupil do čela VZP v roce 2012 za pravicové vlády Petra Nečase.

Ekonomická situace VZP se pod jeho vedením zlepšuje. Správní rada, jejíž složení určuje vláda a sněmovna, může ředitele kdykoli odvolat.

Nejkrásnější výhled v Praze

VÝHLEDY BARRANDOV

★ dokončení léto 2017 ★

EKOSPOL

Lídr bytové výstavby v ČR

www.ekospol.cz

Koupí bytu
podpoříte ohrožené
druhy zvířat

Morava a Slezsko čelí smogu, nezaměstnanosti a krachu OKD

■ Ocelové srdce republiky, za něž byla značná část nynějšího Moravskoslezského kraje komunistickým režimem považována, se pomalu **zbavuje vlivu** těžkého průmyslu. Přibývají **nové investice** jako automobilka Hyundai v Nošovicích. Zároveň kraj stále čelí **emisím v ovzduší, nezaměstnanosti, vyhlídání** a několik posledních měsíců i krachu dřívější průmyslové bašty, skupiny OKD s 12 tisíci zaměstnanci. Tu postupně následují i firmy ze skupiny Vítkovice Group podnikatele Jana Světlíka.

Foto: tisk

ROZHODNUTÍ. Věřitelé těžební společnosti OKD 11. srpna rozhodli, že firma půjde do reorganizace. Proti hlasoval jen jeden ze 117 přítomných věřitelů a několik se jich hlasování zdrželo.

Ačkoli se Moravskoslezský kraj považuje za jednu z opor levice, vítězství v dosavadních čtyřech krajských volbách si pravice a levice rozdělily přesně na polovinu. V letech 2000 až 2008 vládla regionu koalice vedená ODS, posledních osm let naopak stojí v čele blok sociálních demokratů a komunistů.

Letos se o hlasy utká pětadvacet subjektů, o čtyři více než při minulých volbách. Poprvé jde přitom do voleb hnutí ANO Andreje Babiše. O výhru bude usilovat i čele s rektorem Vysoké školy

baňské – Technické univerzity Ostrava Ivem Vondrákem. Naopak se v kraji nedaří TOP 09, která se zatím do zastupitelstva nedostala.

HEJTMANEM I ZA 27 PROCENT Sociální demokracie získala v roce 2008 téměř 43 procent hlasů, což je dosud v Moravskoslezském kraji nepřekonaným rekordem. Lídrem pro minulé volby se ale nakonec nestal tehdejší hejtmán a exministr zemědělství Jaroslav Palas, ale jeho statutární zástupce Miroslav Novák.

Nový lídr měl smělé cíle a rezolutně hlásal, že zisk méně než 30 procent bude pro stranu neúspěchem. Nakonec sice ČSSD volby v kraji vyhrála, ale se ziskem „pouhých“ 27 procent. Post hejtmána a koalici s KSČM mu to ale s přehledem zajistilo.

HLAVNÍ JSOU INVESTICE

Vládnoucí garnitura i opozice se shodují, že v kraji je třeba dalších investorů, ideálně z jiných oborů, než je těžký průmysl. „Kraj potřebuje další investory, kteří by do našeho regionu směřovali

svůj kapitál a vytvořili pro nás důležitou přidanou hodnotu – tedy nová pracovní místa,“ říká Novák.

V roce 2008 se tak podařilo předchozímu vedení přivést do Nošovic jednoho z největších zaměstnavatelů, automobilku Hyundai. Firma dnes zaměstnává zhruba 3400 lidí, dalších sedm tisíc pracuje v návazných oborech. Nynější hejtmán si cení i příchodu švédské společnosti Mölnlycke Health Care do Havířova, italského výrobce litých kol pro automobilový průmysl

Cromodora Wheels nebo výrobce automobilových světel Varroc Lighting Systems.

KLÍČOVÁ I PROBLÉMOVÁ JE ZÓNA BARBORA

Základním projektem pro rozvoj celého regionu je podle Nováky stavba průmyslové zóny nad Barborem na Karvinsku, kde by mohly časem najít práci až dva tisíce lidí. „Všichni víme, že těžba uhlí do několika let pravděpodobně úplně skončí. Výstavba Barbory a dalších ploch slibuje, že dopad ukončení těžby nejen na horníky, kteří musejí živit svoje rodiny, nebude tak drastický,“ říká Novák.

Pomalé tempo budování Barbory vadí opozici. „Vznik průmyslové zóny Barbora, kde měli najít práci propuštění horníci, se protahuje,“ říká šéf opozičního klubu lidovců a starosta Českého Těšína Vít Slováček. Obdobně se na to dívá i šéfka krajského klubu ODS Eva Poštová.

Barbora není podle Slováčka jediným problémem. „Špatný nápad se spalovnou stál krajskou pokladnu více než sto milionů korun. Mošnovské letiště není schopno se ani přiblížit úspěchům toho katovického nebo krakovského. A stále stagnují jednání s Polskem o snížení emisí škodlivin do vzduchu,“ říká Slováček.

DAŘÍ SE ČERPÁNÍ DOTACÍ

Co naopak opozice oceňuje, je nadprůměrné čerpání dotací a investice do dopravní infrastruktury. Z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko se tak za léta 2007 až 2013 podařilo získat 21 miliard korun, z nichž bylo podpořeno 1175 projektů. „Díky evropským dotacím se podařilo nakoupit například obrovské množství techniky pro hasiče a postavilo se několik výjezdových center,“ potvrzuje i Slováček.

Strany připravil

Dušan Kůtner

Anketa

1. Co Moravskoslezsko v příštím volebním období nejnaléhavěji potřebuje?
2. Co by měl kraj udělat nebo zlepšit při podpoře podnikatelů a zaměstnanosti?
3. V čem vidíte největší úspěch a neúspěch současného vedení kraje?

Zdeněk Šmejkal,
spolumajitel bruntálské společnosti Alfa Plastik

1. Zajistit dostatek pracovních sil v potřebných profesích. V současnosti je to největší překážka ekonomického rozvoje kraje. Dále pak snížit odliv lidí za atraktivnějšími pracovními nabídkami do větších měst. Jde zejména o vzdělanější mladé lidi. A zásadní je také zlepšit dopravní dostupnost, protože je sem stále nedostatečné připojení prostřednictvím dálniční sítě – zejména dostavba dálniční sítě D35 v úseku z Hradce Králové do Mohelnice a dostavba chybějícího úseku D1 z Přerova do Lipníku nad Bečvou.

2. Zlepšit dopravní dostupnost mimo jiné i v příhraničí, které je vzdálené od dálniční sítě. Aktivně podporovat školství – zejména technické obory. Generovat mnohem více lidí z těchto oborů. Zaznívají hlasy, že je Česko jakousi montovnou Evropy. Řešení tohoto problému musí být komplexnější, nicméně jsem přesvědčen, že největší brzdou je nedostatek technicky vzdělaných lidí, zejména konstrukčních a vývojových pracovníků. Těchto lidí je nedostatek v celé Evropě. Byznys s přidanou hodnotou se stěhuje do oblastí, kde je jich dostatek. Atraktivní výhodou pro investory je také to, že tito lidé jsou neporovnatelně levnější než na západ od našich hranic, přestože u nás patří tyto skupiny lidí do kategorie s vyšším příjmem. V neposlední řadě je pak nutné směřovat investory i do okrajových částí kraje (například podporou budování průmyslových zón nebo investičními pobídkami, které budou potřebné regiony zvýhodňovat).

3. Podařilo se sem přilákat několik velkých investorů. Bohužel však jen do okolí ostravské aglomerace. Dobré je, že v posledních letech se dramaticky zlepšila kvalita i četnost vlakového spojení.

Eva Poštová,
předsedkyně klubu krajských zastupitelů ODS

1. V každém případě pracovní místa. Máme problém s vyhledáváním nejen hlavního města, ale i celého kraje. Zaměstnanost je pro kraj nejdůležitější.

2. Sehnat investory, využívat pobídky a orientovat se na jiný průmysl než těžký, který obecně končí. Vezměte si, co se děje kolem OKD. Co nyní stát dělá, je jen odložením problému.

3. Úspěchem je stále se zlepšující dopravní infrastruktura, budují se nové komunikace a opravují se ty starší. Financování infrastruktury a vůbec čerpání z fondů se v kraji velmi daří. Neúspěchem je, že se například nepodařilo dotáhnout do konce projekt průmyslové zóny Barbora, která narazila mimo jiné na majetkové potíže. Už to mohlo být dávno vyřešeno, ale stále není. Zásadním neúspěchem je projekt krajské knihovny, která už měla vydané stavební povolení a bylo nakonec zrušeno. Zřejmě v tom byly nějaké soukromé zájmy předchozího vedení.

Ten, který zažaloval Babiše

Současný hejtman Moravskoslezského kraje Miroslav Novák (ČSSD) se v regionální politice pohybuje od mládí. Už v roce 1994 – ve dvaceti letech – byl absolvent Střední průmyslové školy stavební v Ostravě zvolen do zastupitelstva městského obvodu Ostrava-Poruba. O dva roky později se stal asistentem poslance a nyníjšího ministra zahraničí Lubomíra Zaorálka.

V roce 2002 byl zvolen porubským starostou, dva roky poté usedl i do krajského zastupitelstva, kde působí dosud. Ve čtyřiatřiceti se stal předsedou ostravské ČSSD. A nyní podruhé za sebou vede kandidátku sociálních demokratů do krajských voleb.

Ženatý otec tří dětí se přitom před čtyřmi lety stal kandidátem na moravskoslezského hejtmana až poté, co jeho předchůdce, exministr zemědělství Jaroslav Palas, neustál spor se šéfem sociálních demokratů a nyníjším

Novák čelil kritice kvůli nadprůměrnému počtu telefonátů s lobbistou Martinem Dědicem, který byl obviněn z korupce.

premiérem Bohuslavem Sobotkou. Palas hájil myšlenku pronajmout krajskou nemocnici v Novém Jičíně zdravotnické skupině Agel miliardáře Tomáše Chrenka a to se mu nevyplatilo.

Do celostátní pozornosti se Novák dostal přede dvěma lety. Nynější ministr financí a lídr konkurenčního hnutí ANO Andrej Babiš jej v souvislosti s problémy kolem průmyslové zóny Barbora na Karvinsku v televizních vystoupeních označil za kšeftáře a tuneláře srovnatelného s odsouzeným středočeským exšéfem kraje Davidem Rathem. Novák si to nenechal líbit a podal na Babiše žalobu se žádostí o omluvu a odškodnění 200 tisíc. Soud zatím neskončil.

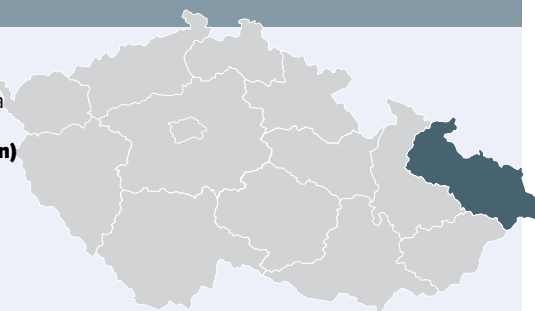
Kritice ale Novák čelil i kvůli nadprůměrnému počtu telefonátů s lobbistou Martinem Dědicem, který byl obviněn z korupce. Policie tehdy začala stíhat osm fyzických a čtyři právnické osoby kvůli veřejným zakázkám ostravského dopravního podniku a městské nemocnice. Šéf nemocnice Tomáš Nykel přitom kvůli kontaktům s Dědicem skončil ve funkci. Novák pochybení odmítl.

INVESTICE ZA MILIARDY. Moravskoslezský kraj se potýká s nejznečištěnějším ovzduším v zemi, a to i přes miliardové ekologické investice největších firem, jako je ArcelorMittal či Třinecké železářny.

Moravskoslezský kraj

Počet obyvatel	Nezaměstnanost
1 212 213	7,76 procenta
Hospodaření v roce 2015 (v milionech korun)	
Příjmy	Výdaje
19 087	20 767
Hospodářský výsledek	Zadlužení
-1680	4226

Výnosy a náklady mýta v Česku (v miliardách korun)

■ hrubý výnos
■ splátka dodávky a služeb*
● čistý příjem státu

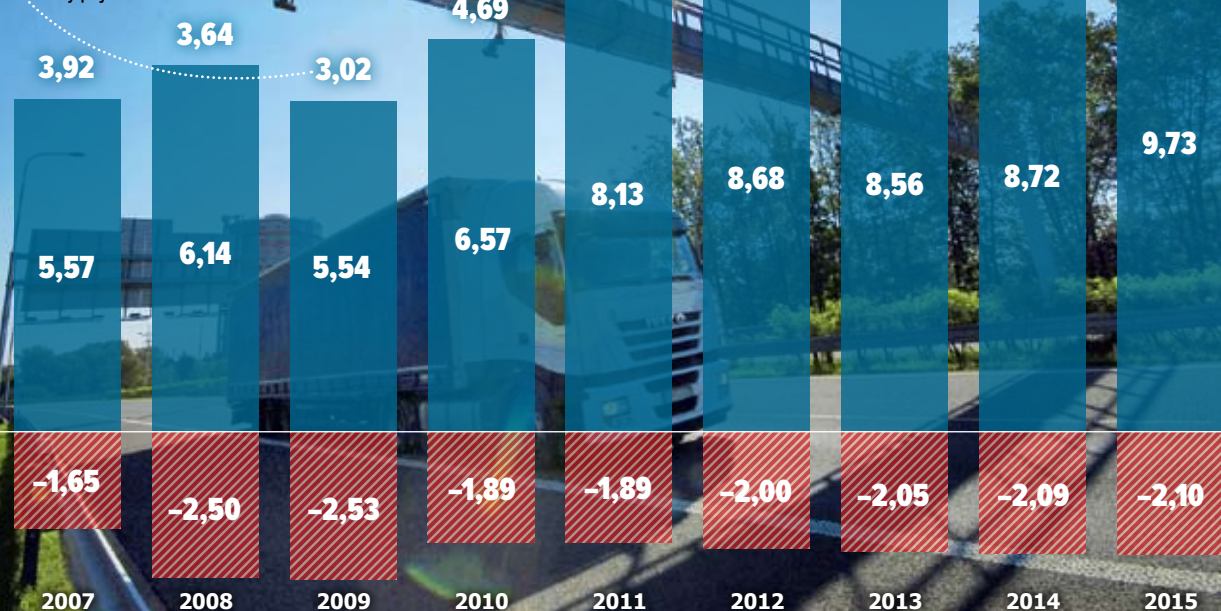

Foto: tisk

* pro Kapsch a subdodavatele

Pramen: Inxive podle údajů Kapsch Telematic Services

Kapsch bude mýto vybírat i v dalších letech

■ Stát se snaží vy-
pořádat s následky
situace, kterou sám
vyvolal svou nečin-
ností. Mýtnému systé-
mu schází koncepce.

Jan Šindelář

Ministerstvo dopravy
a společnost Kapsch uzavře-
ly smluvní dodatky, které
bez soutěže zajišťují firmě
s rakouskými kořeny mýtný
byznys na další tři roky. Stát
tak odvrátil finanční hrozbu,
že by se mýtné po vypršení
desetileté smlouvy přestalo
v lednu vybírat.

Stalo se tak ale za cenu
nestandardního řešení v po-
době přímého zadání, což
kritizuje jak konkurence, tak
pravicová opozice. Nadše-
ní nepanuje ani v řadách
vládní sociální demokracie.

„Zabránili jsme tím výpadku
mýta ve výši deseti miliard
korun ročně, které putují na
opravy silnic. Napravili jsme
také nedostatky původní
smlouvy, která nepočítala se
svým koncem a s předá-
ním systému jinému
provozovateli,“
 uvedl minis-
tr Dan Ťok. Úředníci tak
získali čas,
aby po letech
nicnedělání
připravili
řádný tendr.
V procesu je
zatím soutěž na
poradce.

Podle Ťoka stát díky do-
datkům získá k systému klíč,
který bude moci předat pří-
padnému novému provozova-
teli. Prodloužení spolupráce
vyjde ministerstvo maxi-
málně na 5,3 miliardy, což je
zhruba 1,8 miliardy ročně.

Podle propočtů ministerstva
tak stát oproti současnosti
ušetří zhruba půl miliardy
za rok. Nákladovost systému
je v tuzemsku kolem dvaceti
procent. Například v Rakous-
ku činí zhruba pět pro-

cent, při srovnání
je ale třeba vzít
v úvahu jiný
funkční model
a výrazně
vyšší sazby.

Podle šéfa
Kapsche
Karla Feixe
mohla společ-
nost poskytnout
slevu, neboť systém
v současnosti funguje
bezchybně a „možnost opti-
malizovat řešení tady byla“.

Kapsch se zároveň vzdal
zásadního nároku, který
mu v roce 2007 smluvním
dodatkem zajistil tehdejší
ministr Aleš Rebiček (ODS).
Podle něj firma měla posta-

vit mýtný systém na všech
dálnicích, které dostanou
povolení do konce příštího
roku. „To je součástí kom-
plexní dohody. Žádná speci-
ální kompenzace za zrušení
tohoto dodatku není,“ uvedl
mluvčí ministerstva dopravy
Tomáš Neřold.

Podle vedoucího Ústavu
dopravních systémů praž-
ského ČVUT Pavla Příbyla
nemělo ministerstvo v časové
tísni k prodloužení smlouvy
s Kapschem lepší alternativu.
Příbyl nicméně považuje za
zásadní chybu, že stát nemá
jakoukoli koncepci mýtného,
tedy především rozsah zpo-
luplatněné sítě a určení hlavní
funkce systému.

„Žádná vláda nerozhod-
la, co vlastně od mýtného
chceme, to je nyní prvořadý
úkol,“ sdělil Příbyl deníku
E15. Osobně by dal přednost
výnosové funkci před funkci
regulační.

Krátce

Veřejných zakázek je nejvíce za pět let

Veřejní investoři letos do
konce července vypsalí
5466 výběrových řízení za
192 miliard korun. Počet
meziročně vzrostl
o 13,3 procenta a je nej-
vyšší za pět let, hodnota
vzrostla o 6,7 procenta,
ukázala analýza společ-
nosti CEEC Research.

Mlékárně Olma po letech klesly tržby

Po čtyřech letech růstu
loni mlékárna Olma, sou-
část Agrofertu ministra
financí Andreje Babiše
(ANO), vykazovala pokles
tržeb. Zatímco předloni
utržila rekordní 3,46 mi-
liardy, loni tržby kvůli po-
klesu cen mléka meziroč-
ně klesly o šest procent na
3,24 miliardy korun.

Stavební firmy dostaly pokutu za kartel

Úřad pro ochranu hospo-
dářské soutěže pokutoval
další firmy za kartel ve
stavebnictví. Menší firmy
Stavby Piták a Jími CZ se
k tomu i přiznaly a výmě-
nou dostaly nižší pokuty.
Stavby Piták mají zaplatit
459 tisíc korun a Jími CZ
430 tisíc korun.

Trať Pardubice–Hradec se dočká modernizace

Správa železniční dopra-
vní cesty připravuje další
etapu modernizace úseku
Pardubice–Hradec Králové
za zhruba 3,5 miliardy.
V úseku Opatovice nad
Labem–Hradec Králové
bude postavena druhá
kolej. Stavba začne ve
druhé polovině roku 2018
a skončí do roku 2020.

Strahovský tunel musí projít opravou ventilace

Praha musí upravit od-
větrávání Strahovského
tunelu. Úpravy za zhruba
45 milionů korun musejí
být hotovy ještě před
plánovanou celkovou re-
konstrukcí tunelu, protože
stav požární vzducho-
techniky je hodnocen jako
„velmi špatný až havarij-
ní“. Strahovský tunel byl
otevřen v roce 1997. /čtk/

Banky směřují peníze bohatých na burzu

■ Klienti s nadstandardními příjmy a vysokými zůstatky na účtech se stávají zlatým dolem bank. Ty usilují o to, aby movití klienti protočili svoje úspory přes bankovní produkty na burzu.

Jaroslav Bukovský

Milionové konto a výplatnice zhruba dvakrát překračující český standard. Splnění alespoň jedné z těchto podmínek je pro banky signálem, aby příslušného klienta podrobily křížové palbě nabídek investičních produktů. Speciální strategii, jak peníze movitých klientů přeměrovat z účtů na burzu, mají už takřka všechny velké české banky.

„Klienti získají pravidelná a konkrétní doporučení, jak upravit své portfolio pro dosažení co nejvyššího výnosu,“ uvedla například

ČSOB v rámci představení produktu s názvem Investiční kompas. Je určen pro klienty s kontem o zůstatku nejméně půldruhého milionu korun nebo padesátitisícovým pravidelným příjmem a tvoří klientský rozcestník pro fondy ze skupiny ČSOB a mateřské KBC.

„Movitějším klientům poskytneme speciální nabídku fondů. Zároveň mají možnost využít investiční certifikáty,“ odkryl lákadla pro klienty s více než třímilionovým kontem mluvčí UniCreditu Petr Plocek. „V segmentu klientů s nadprůměrnými příjmy vidíme značný potenciál, naši osobní poradci pro tyto klienty jsou speciálně školeni v oblasti investic,“ uvádí i mluvčí Raiffeisenbank Petra Kopecká.

Banky se tak snaží kompenzovat slábnoucí zdroje

tradičního byznysu trpícího nízkými úrokovými sazbami. „V současnosti je to trend, kterým se banky snaží více vytěžovat své klienty. Pokud zjistí, že mají na účtech větší částky, kontaktují je a nabízejí jim různé investiční nástroje,“ uvedla expertka poradenské firmy Partners Dagmar Prajzlerová.

Investiční kompas ČSOB cílí na ty, kteří mají na kontě

1,5

milionu či pravidelný padesátitisícový příjem.

Silnější tlak na klientské investice se odráží i v klesající popularitě tradičních produktů na ukládání úspor.

„Průměrná výše spořicíh účtů klientů loni klesla zhruba o procento, což může být způsobeno širší nabídkou investičních produktů,“ sdělila mluvčí České spořitelny Kristýna Havligerová. Bezpečnost úspor je však v sázce. „Vytváření dlouhodobé rezervy ale tím už na rozdíl od spořicíh účtů zcela není bez rizika,“ dodala Prajzlerová.

Foto: Škoda Auto

EFEKTIVITA. Výkonu mladoboleslavské automobilky pomáhají i relativně nízké mzdy a výrobní linky, které patří mezi nejmodernější i nejvytíženější na starém kontinentu.

Škoda vydělá na autě více než Volkswagen

David Bureš

Mladoboleslavská Škoda Auto patří mezi nejvýdělečnější automobilky v Evropě. Takzvaná EBIT marže činí téměř deset procent, lépe jsou na tom jen výrobci sportovních aut Ferrari a Porsche. Vyplývá to ze studie Centra pro automobilový výzkum německé Univerzity Duisburg-Essen.

Studie efektivity automobilky srovnávala pomocí EBIT marže proto, že označuje zisk před započtením úroků a zdanění – ukazuje tedy, jakou část ze svých příjmů dovede konkrétní společnost přetavit v zisky. Škodovka je v tomto ohledu úspěšná, protože mezi sledovanými

značkami je její EBIT marže třetí nejvyšší.

Její zisk před započtením úroků a zdanění na jedno auto je tak vyšší než u Renaultu nebo třeba mateřského Volkswagenu. Překonává dokonce i luxusní značky jako Audi, BMW a Mercedes-Benz, které na tom v tomto ohledu bývají velice dobře.

Za vysoké marže Škodovky ale nemohou výhradně prodejní úspěchy. Ty sice mají na

ukazateli značný podíl, firmě ale pomáhají také nižší mzdy v českých továrnách a efektivní výroba. Továrny mladoboleslavské značky totiž patří mezi nejmodernější i nejvytíženější na starém kontinentu. **Více E15.cz**

Zisk na auto před úroky a zdaněním je u Škodovky vyšší než u Renaultu a překonává i luxusní značky Audi či BMW.

KOVOSVIT HLEDÁ CESTU Z DLUHŮ

Foto: cik

NOVÝ MANAŽERSKÝ TÝM převzal vedení firmy Kovosvit MAS ze Sezimova Ústí, jež má finanční problémy. Pověřený ředitel Blahoslav Fajmon rezignoval. Zaměstnanci stále nemají červencovou výplatu. Firma uvedla, že jí investoři nabídli úvěrové financování a kapitálový vstup. **Více E15.cz**

Silicon Valley poráží ropné barony

■ Všechny pět nejhodnotnějších společností světa je z technologického sektoru. V minulosti přitom žebříčku dominovaly ropné giganty.

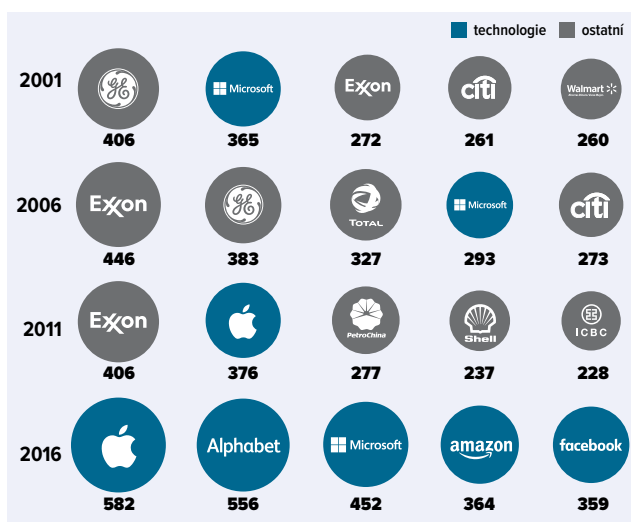
Arsen Lazarevič

Největší technologické firmy prudce rostou, výrazně tak zamíchaly s pořadím nejhodnotnějších společností ve světě podle své tržní kapitalizace na burze.

Zatímco v letech 2001–2011 jen jedna technologická společnost svou tržní kapitalizaci patřila mezi pět nejvyšších na světě (dominovaly ropné společnosti), v roce 2016 už žebříčku dominují jen společnosti z technologického sektoru, nejhodnotnější je Apple s tržní kapitalizací, která dosahuje téměř 600 miliard dolarů.

Největší růst tržní hodnoty si ale připsala společnost Facebook, která je v žebříčku pátá s hodnotou přibližně 360 miliard dolarů. „Přičítáme to zejména úspěšné implementaci reklamní strategie. Díky ní Facebook neplatí za pouhou sociální síť, ale také za úspěšně hospodářsky řízenou

Žebříček firem podle tržní kapitalizace
(v miliardách dolarů)

Pramen: visualcapitalist.com

společnost,“ uvádí Jan Šumbera, akciový analytik z České spořitelny.

Na prvních místech se technologické společnosti ocitly nejen kvůli nízkým úrokovým sazbám centrálních bank (a tedy levným penězům, které podpořily investice do nich), ale také kvůli problémům ropných společností v souvislosti s propadem cen „černého zlata“. A lépe v budoucnu rozhodně nebude, ropné spo-

lečnosti se na výsluní nevrátí: „Nevypadá to, že by cena ropy mohla v jakkoli dohledné době stoupnout zpět k ceně kolem sto dolarů za barel. Tlak na energetickou úspornost bude s technologickým rozvojem, třeba s nástupem elektromobilů, dále silnit, což vyvolá tlak na pokles cen ropy i dalších energetických zdrojů,“ uvádí analytik Roklen24 Lukáš Kovanda. Technologický sektor stojí také v čele řady novinek a přináší

přelomové služby, které dále mohou vést ke zvyšování tržní hodnoty technologických společností.

„Kouzlo a úspěch technologického sektoru je v inovaci a zachycení klíčových trendů. Megatrendem budoucnosti může být například internet věcí, tedy propojování nejrůznějších zařízení v rámci internetové sítě. Je však poměrně složité určit potenciální vítěze,“ uvádí Šumbera. Podle něj dobrou pozici mohou mít výrobci čipů (například Qualcomm), ale také stávající těžké váhy (Facebook).

Růst technologických společností však vzbuzuje oprávněné obavy, zdali se nemůže opakovat rok 2000, kdy došlo ke splasknutí technologické bubliny a prudkému propadu hodnoty technologických společností, řada z nich dokonce zkrachovala. „Bublina jako takovou v technologickém sektoru nespátujeme. Ve srovnání se širším akciovým trhem se sektor valuačně nevychyluje od historických standardů,“ uvádí Šumbera. Opačný názor má ale Kovanda: „Startupová generace, mladí podnikatelé pod třicet let, v podstatě ze své praxe nezajíjí prostředí trvalejší rostoucích úrokových sazeb, uvádí Kovanda s tím, že pokud by ke zvyšování sazeb došlo, tak mohou mít velké problémy se s tím vyrovnat. „V krajním případě by opravdu mohla splasknout i bublina. Ale nezapomeňme, že nezpochybnitelným důkazem bubliny je teprve její splasknutí, do té doby jde jen o domněnku,“ zakončuje.

Transněft' prudce zvýšil zisk

Ruské společnosti Transněft', která má v zemi monopol na provozování ropovodů, se velmi daří. Vyšší příjmy z transportu ropy podpořily zvýšení čistého zisku o 12,3 procenta na 134,6 miliardy rublů (přibližně 50 miliard korun).

Tržby společnosti se zvýšily o 2,5 procenta na 417,4 miliardy rublů. Hlavním zdrojem příjmů firmy jsou poplatky za přepravu ropy a ropných produktů prostřednictvím její široké sítě ropovodů, napsala agentura Reuters.

Příjmy z poskytování služeb při přepravě ropy stouply o 10,4 procenta a při přepravě ropných produktů o 18,5 procenta. Příjmy z prodeje ropy však klesly o 23,1 procenta, hlavně kvůli nižším příjmům z vývozu kvůli vývoji kurzu dolaru.

Objem dodávek ropy se snížil o 0,3 procenta na 238,8 milionu tun. Objem dodávek ropných produktů se však zvýšil o 6,8 procenta na 17,2 milionu tun. /čtk/

257647/12 INZERCE

MAZARS

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 29. 8. 2016

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	18,270
Čína	1	3,623
Dánsko	1	3,629
EMU	1	27,020
Chorvatsko	1	3,610
Japonsko	100	23,653
Kanada	1	18,593
Maďarsko	100	8,750
Norsko	1	2,913
Polsko	1	6,237
Rusko	100	37,178
Švédsko	1	2,846
Švýcarsko	1	24,707
Turecko	1	8,177
USA	1	24,192
Velká Británie	1	31,612

Akcie na pražské burze

29. 8. 2016

Název	Kurz [Kč]	Změna [%]
CETV	57,90	-0,43
ČEZ	419,00	0,65
Erste Bank	687,00	-0,15
Fortuna	88,40	-1,67
Kofola	427,00	0,00
KB	818,00	-0,60
Moneta	78,50	0,00
O2 CR	229,00	1,33
Pegas	792,00	0,27
Philip Mor. ČR	12 887,00	0,44
TMR	665,00	0,00
Unipetrol	179,85	0,93
VIG	449,60	-1,17
Celkový objem (v tisících korun)	214 259,11	

Krátce

Řecká ekonomika začíná růst

O přesně 0,2 procenta stoupla ve druhém čtvrtletí řecká ekonomika. Ještě v předchozím čtvrtletí přitom klesala stejným tempem. Loni řecká ekonomika klesala a přerušila proces zotavování z krize, který započala v roce 2014.

Největší polská banka PKO zvýšila zisk

Jednorázový výdělek z prodeje akcií společnosti Visa Europe vyhnal čistý zisk největší polské banky PKO Bank ve druhém čtvrtletí o 24 procent na 874 milionů zlotých (5,5 miliardy korun). Banka hodlá v příštím roce otevřít pobočku také v ČR.

Čína vytvořila státní podnik na vývoj leteckých motorů

Do nově vytvořeného podniku vložila čínská vláda 50 miliard jüanů (více než 180 miliard Kč). Podle čínského prezidenta Si Ťin-pchinga by nová firma měla urychlením vývoje a výroby leteckých motorů pomoci Číně k dosažení cíle stát se mocností v leteckém průmyslu. /čtk/

INFRASTRUKTURA. Většina afrických zemí má zoufale nedostatečnou dopravní síť, která brání dalšímu rozvoji. Logistika a doprava tak v Africe fungují jen velmi obtížně.

Japonci hromadně investují v Africe

■ Gigantických 30 miliard dolarů utrátí japonské firmy v Africe, peníze půjdou především do stavby silnic.

Japonské a africké firmy v Nairobi podepsaly 73 obchodních smluv, které mají pomoci rozvoji zpracovatelského průmyslu v desítkách afrických zemí a umožnit jim, aby získávaly peníze i vývozem výrobků, nikoli jen svého přírodního bohatství. Japonské firmy jejich pro-

střednictvím se zavázaly, že v Africe v příštích třech letech investují 30 miliard dolarů (724 miliard korun), z toho deset miliard dolarů má jít do stavby silnic a další dopravní infrastruktury.

Dohody mezi africkými a japonskými společnostmi se týkají například energetiky, potravinářství, infrastruktury, zdravotnictví, financí, ale i bezpečnosti. Smlouvy byly podepsány v rámci šesté Tokijské mezinárodní konference pro rozvoj Afriky (TICAD), uvedla agentura AFP.

Konference, kterou společně organizují OSN, Světová banka, Africká unie a Japonsko, má Africe pomoci zajistit si japonský kapitál. Pro Tokio je to zase příležitost, jak se v Africe vyrovnat velkým investorům, především těm z Číny.

Obchodní výměna mezi Japonskem a zeměmi Afriky loni dosáhla 24 miliard dolarů (téměř 580 miliard korun), což je daleko za čínsko-africkou obchodní výměnou ve výši 179 miliard dolarů (4,3 bilionu korun). /čtk/

Z parketu

Martin Novotný

Chytá dolar druhý dech?

Chytá dolar druhý dech? Hned dva klíčoví zástupci americké monetární autority v pátek vyslali širokému publiku investorů silné ještější signály, které dolaru pomohly k nejvyššímu jednodennímu zisku od konce června, kdy využíval politických otřesů na Britských ostrovech. Předsedkyně Janet Yellenová využila svého vystoupení na ekonomickém sympoziu centrálních bankéřů

v Jackson Hole, aby oznámila, že v posledních měsících pravděpodobnost úrokového hiku vzrostla. Její pravá ruka, místopředseda Fedu Stanley Fischer, později v rozhovoru pro CNBC předznamenal, že sazby do konce roku mohou vzrůst dokonce více než jednou a komentář své nadřazené podpořil. Obě tato vyjádření skokově zvýšila pravděpodobnost zářijového zvýšení sazeb z 22 procent (ta na monitorech analytiků svítila ještě minulý týden ve středu) na dnešních 42 procent. Dolarovi býci neváhali a opřeli se do budování dlouhých pozic na greenbacku, což jej poslalo pod úroveň 1,1200 eura za dolar. Příští jednání se kvapem blíží, je naplánováno na 21. září a do té doby bude trh velmi bedlivě

sledovat příchozí data. První vlašťovkou budou již tento týden čísla z amerického trhu práce. Ve středu reportuje ADP a v pátek se dočkáme oficiální zprávy o přírůstku nových pracovních míst v americké ekonomice. Prvotní indikace naznačují, že čísla by nemusela zklamat, což by mohlo optimistickou náladu ve Fedu udržet. Zajímavostí také je, že na páru eura s dolarem se velmi rychle přibližují dva klíčové klouzavé průměry (50denní k tomu 200dennímu shora). Poslední takové překřížení, které mělo technicky hovořit pro dolar, však zisky zámořské měně nepřineslo, a tak je nutné na tento signál nahlížet velmi opatrně.

Autor je analytikem Patria Forexu

Berlíňané odmítají zkrácené úvazky

Zatímco ještě v prosinci 2014 bylo 152 tisíc Berlíňanů zaměstnáno formou speciálních pracovních úvazků zvaných minijobs, na konci minulého roku jejich počet klesl o více než šest tisíc. Polovina těchto minijoberů přešla do zaměstnání, které jim vyneslo minimální mzdu zavedenou právě na začátku roku 2015, jelikož přes minijob si mohli vydělat maximálně 450 eur za měsíc. Podstatnou část úbytkových čísel mají na svědomí absolventi, kteří si při studiu touto formou jen přivydělávali.

Podle spolkového úřadu práce a sociálního zabezpečení se do nezaměstnanosti dostalo jen deset procent lidí, kteří se rozhodli upustit od této formy výdělků. Ke zbytku se řadí lidé, kteří začali své vlastní podnikání, odstěhovali se do zahraničí nebo jsou již v důchodu.

„Počet obyvatel hlavního města, kteří se spoléhají výhradně na minijobs, v maloobchodním sektoru klesl o více než tři procenta. Gastronomie zaznamenala úbytek o 4,4 procenta,“ řekl

deníku Berliner Morgenpost Doris Wiethölterová z úřadu práce.

Oproti tomu se v maloobchodě zvýšil počet zaměstnanců s minimální mzdou o více než pět procent, v gastronomii to bylo dokonce téměř o třináct procent. Wiethölterová hodnotí tento vývoj jako pozitivní důsledek zavedení minimální mzdy. Mluvčí sdružení podnikatelů Berlína a Braniborska Carsten Brönstrup to vidí jako výraz flexibility na trhu práce a následně zvýšení poptávky po práci. /ksv/ **Více E15.cz**

Minijobs jako cesta k práci

Minijobs byly zavedeny v Německu v dubnu 2003 jako pokus snížit nezaměstnanost. Díky nim byli schopni najít si práci i ti, kterým se to dlouhodobě nedařilo a nechtěli žít z dávek. Jedná se o zkrácený úvazek, kde si může zaměstnanec vydělat až 450 eur měsíčně a nemusí platit zdravotní a sociální pojištění.

ZUCKERBERG VE VATIKÁNU

PAPEŽ FRANTIŠEK se sešel se zakladatelem a ředitelem společnosti Facebook Markem Zuckerbergem v hotelu Svatá Marta. Papež si se Zuckerbergem povídal především o tématu, jak používat komunikační technologie ke snížení chudoby ve světě. Zuckerberga také doprovázela jeho žena Priscilla Chan.

Sebevražedný útok v Jemenu si vyžádal desítky obětí

■ Vojenský areál v jihojemenském přístavním městě Adenu se stal cílem sebevražedného útočníka. K atentátu se přihlásila radikální organizace Islámský stát.

Sebevražedný atentátník zaútočil vozem naloženým trhavinami na lidi, kteří se shromáždili u náborového a školicího střediska v areálu, který v Adenu patří armádě věrné ústřední jemenské vládě.

Podle agentury Reuters šlo o rekruty, kteří čekali na výdej snídaně. Podle agentury AP se měli vydat do Saúdské Arábie, aby se odtamtud zapojili do boje proti šíitským povstalcům na severu Jemenu.

Bilance obětí se podle různých zdrojů značně liší. Zatímco agentura AFP uvádí šedesát mrtvých, agentura Reuters s odvoláním na organizaci Lékaři bez hranic hovoří o 45 obětech atentátu. Agentura Amak, která je

Foto: čtk

ZKÁZA V ADENU. Ozbrojenci loajální vládě si prohlížejí škody způsobené sebevražedným atentátníkem, který v autě plném výbušnin vjel do armádního náborového střediska a zabil více než 60 lidí.

nápojená na radikály z IS, informovala o šedesáti zabíjených „během mučednické operace jednoho z bojovníků Islámského státu“. Informace agentury Amak o počtu obětí útoků IS jsou ale často značně nadsazené.

Zranění při teroristickém útoku utrpělo podle

různých zdrojů mezi třiceti a šedesáti lidmi.

V Jemenu už dva roky trvá konflikt mezi šíitskými povstalcí (tzv. hútióvcí) a sunnitskou vládou prezidenta Abdara Rabbúa Mansúra Hádiho. Loni v březnu se do bojů zapojily Saúdská Arábie a další arabské stá-

ty, které podporují vládní síly hlavně leteckými údery na povstalce. Podle různých zdrojů si už konflikt vyžádal až devět tisíc obětí. Od letošního dubna do července se v Kuvajtu konaly mírové rozhovory, které však nepřinesly ukončení sporu. /čtk/

V Bruselu vybuchla bomba. Terčem byl kriminologický institut

Neznámí útočníci odpálili v noci na dnešek bombu u budovy kriminologického institutu v Bruselu. Informovala o tom místní média s tím, že v areálu vznikly značné hmotné škody, nikdo však nebyl zraněn, protože budova byla v době činu prázdná. Policisté v souvislosti s výbuchem zadrželi pět osob a vyslýchají je.

Podle belgických médií se útok udál kolem půl třetí ráno. Auto prorazilo zábrany u institutu a útočníci, jejichž počet je nejasný, odpálili nálož, kterou umístili na jednom z oken laboratoří. Na místě vypukl požár, který likvidovaly tři desítky hasičů.

Foto: Reuters

MÍSTO VÝBUCHU. Bomba odpálená u bruselského kriminologického ústavu způsobila jen materiální škody.

Pachatelé zanechali v areálu také ohořelé vozidlo.

Podle mluvčího požárníků Pierrea Meyse byl výbuch tak silný, že vyrazil okna budov v okruhu desítek metrů.

Úřady nejsou s to zatím uvést, zda šlo o teroristický čin. Prokuratura ale sdělila agentuře AP, že za cíl útoku považuje snahu zničit některé vyšetřovací spisy. Ústav slouží ke zkoumání materiálu nalezeného v terénu v souvislosti s trestnými činy.

Policisté zadrželi pět lidí, kteří se pohybovali v bezprostřední blízkosti institutu. Nyní je vyslýchají, aby zjistili, zda mají nějakou spojitost s incidentem. /čtk/

Krátce

V Německu pohřešují nezletilé uprchlíky

Téměř devět tisíc nezletilých uprchlíků pohřešují v Německu. Oproti počátku roku se jejich počet takřka zdvojnásobil, napsal deník Neue Osnabrücker Zeitung s odvoláním na informace Spolkového kriminálního úřadu. Vyšetřovatelé však jsou přesvědčeni, že většina zmizení dětí nesouvisí se žádným zločinem.

Uzbecký prezident je v nemocnici

Foto: čtk

Uzbecký prezident Karimov, kterému je 78 let, utrpěl krvácení do mozku. Jeho stav je stabilizovaný, jaké jsou jeho vyhlídky, ale zatím není jasné. Autokratický Karimov stojí v čele Uzbekistánu už od roku 1989, kdy země ještě byla jednou ze sovětských republik.

U Sicílie bylo zachráněno 1100 migrantů

Nedaleko pobřeží Sicílie bylo v neděli nalezeno na 1100 migrantů, kteří se snažili dostat z Afriky do Evropy. Migrantů byli zachráněni při 11 operacích s celkem osmi gumových člunů a jedné větší lodi, uvedla pobřežní stráž. Národnost běženců ale nespecifikovala.

Skončil simulovaný pobyt na Marsu

Na Havajských ostrovech skončil v neděli druhý nejdelší simulovaný pobyt na Marsu. Šest vědců rok zkoumalo v izolované stanici na nejvyšší havajské hoře Mauna Loa podmínky výpravy na rudou planetu. Cílem této mise bylo zkoumat zejména pobyt lidí v dlouhodobé izolaci. /čtk/

Aféra Volkswagenu ochudila německá města

■ Dlouhé roky byli obyvatelé měst, kde má Volkswagen své závody, zvyklí na levné služby a nízké daně. Příjmy od automobilky ale vyschly a města zdražují parkovné, školky, hřbitovy i vlastnictví nemovitostí.

Jan Stuchlík

Emisní skandál německého Volkswagenu udělal škrt přes rozpočet městům, v nichž má koncern své závody. Loni se koncern propadl do ztráty a s ní zmizely i desítky milionů eur, kterými firma plnila obecní pokladny z živnostenské daně. Jednotlivá města proto musela začít zvedat poplatky za služby,

které dříve dotovala z peněz od Volkswagenu. Více si připlatí majitelé domů kvůli zvýšení daně z nemovitosti. Ročně může výpadek příjmů od automobilky stát tamní domácnosti několik tisíc eur, které budou muset vydat navíc, píše německý deník Handelsblatt.

Wolfsburg, který hostí sídlo automobilky se 60 tisíci zaměstnanci a ze zisku firmy si dříve ukrával největší část, už zdražil poplatek za mateřské školy a jesle pro rodiny s vyššími příjmy. O pětinu více zaplatí nově majitelé psů. Zdražilo parkování v centru města i vstupné do bazény. Sazba daně z nemovitosti se poprvé po dvaceti

letech zvedla o sedm a 18 procent.

Léta nemyslitelné zvyšování místních daní a poplatků musejí skousnout také obyvatelé Braunschweigu, kde ve výrobě převodovek a dalších komponent pracuje sedm tisíc zaměstnanců. Město zvedlo o pětinu hřbitovní poplatky. Jen z nich chce vybrat o čtvrt milionu eur více. Vyšší

Celkem má Volkswagen v Německu

17 továren.

daň z nemovitosti má nalít do rozpočtu pět milionů eur. Dražší parkování přispěje milionem eur.

Kvůli daňovému tajemství není možné zjistit, kolik peněz firmy do místních rozpočtů odvádějí. Baunatal u Kasselu na dotaz agentury DPA uvedl, že zatímco v roce 2014 vybral

Foto: Volkswagen

KONEC ZLATÝCH ČASŮ. Továrna Volkswagenu v německém Wolfsburgu byla vydatným zdrojem příjmů do městské pokladny.

na dani celkem 72 milionů eur, loni to bylo jen 35 milionů eur. Mluvčí radnice Susanne Bräutigamová připustila, že výpadek je především dílem Volkswagenu.

Stejně jako většina dalších sídel závodů Volkswagenu letošní díru zalepí Baunatal částečně z rezerv, které si města v minulosti vytvořila.

Do budoucna se však připravují na horší časy. Bavorský Ingolstadt počítá s tím, že ze živnostenské daně bude vybírat sotva dvě třetiny sumy, na kterou byl zvyklý. Výdaje rozpočtu proto už letos oseká plošně o 15 procent.

Analytici očekávají, že aféra může Volkswagen přijít na 20 až 35 miliard eur.

257110/20

INZERCE

čerstvě posekaným trávnikem k novému zařízení sociálních služeb, domova pro seniory se zvláštním režimem - Ústav sociální péče Brdy, provozovna Domov Čenkov.

„Hledali jste nás dlouho?“ vítá nás už u vchodu sociální pracovnice Domova a vede nás novými chodbami do společenské místnosti. Rozhovor

s vedením Domova Čenkov, spousta otázek i odpovědí a po chvíli už domlouváme datum nástupu. S bušením srdce a zároveň a pocitem obrovské úlevy se vracíme do Prahy. Po vyčerpávajícím dni si objednáme dvě pizzy a oba máme po dlouhé době chuť i na skleničku vína.

DOMOV ČENKOV

Stojíme s bratrem nad rozlehlými greeny golfového hřiště mezi brdskými lesy. Posledních šest měsíců bylo jen období hádek a sobeckého přehazování starosti o matku. Teď si s ní nad kávu povídá Jana jen kousek odsud. Do Domova v Čenkově jsme ji odvezli hned další týden po naší návštěvě. Má svůj komfortní pokoj, zajištěnou potřebnou zdravotní a ošetřovatelskou péči a smysluplně tráví svůj volný čas. Všichni jsme měli obavy, jestli se její stav ještě nezhorší. Ale volal nám sám její ošetřující lékař, že maminka komunikuje, mluví na ně i anglicky, a dokonce se s ošetřovatelkou vydává denně na procházky k jezírku uvnitř téhle oázy klidu. U velké plazmové televize, kterou má na pokoji, tráví večery se svými oblíbenými seriály. Začala dbát i na svůj jídelníček. Podíli se na sestavování jídelníčku dle svých zvyklostí, pitný režim je samozřejmě zajištěn. V nabídce jsou i potřebné diety individuálně sestavené pro uživatele. Celý areál je samozřejmě bezbariérový a okolí brdských lesů dává místu neuvěřitelné kouzlo.

V krátké pauze s bráchou oba mlčky pozorujeme Brdy a myslíme na jedno. Lepší místo jsme pro mámu najít nemohli. Od té doby, co je v Domově Čenkov, jsme tu za ní každý víkend. A já se zase pouštím do hry. Poslední jamku jsem mířil rychle a přesně. Byla vítězná.

Vítězná jamka

Budík mi zvoní jako poslední půlrok v 5:30. V polospánku si dávám ledovou sprchu a bez nutné kávy (kdy jsem si ji dal ráno naposled?) popadnu pečlivě zabalený oběd z lednice, u dveří sáhnou už ze zvyku po tašce plné hygienických potřeb. Za volantem si jen říkám, jak na tom máma bude dnes. Těžký Alzheimer, který u ní lékaři nedávno objevili, rozkládá nejen, ji, ale celou naši rodinu. Všechn náš úspěch a dosud pohodový život středního věku se zřítil ze dne na den jak domeček z karet. Parkuji před jejím domem. Až otevřu dveře, ucítím místo známé vůně bylin-kového čaje, zápach chlůru.

NA VŠECHNO JSME ZŮSTALI SAMI

Otevře mi ošetřovatelka s kruhy pod očima pro probdělé noci. Mezi dveřmi mi oznámí, že končí, musí pokračovat ve studiu a matku už neuhlídá. Poděkuji a celkem ji

chápu. V polospánku tráví noci u mé matky. Je to jen pár měsíců zpátky, kdy manželka našla ošetřovatelku po velké rodinné hádce, ale bylo nám jasné, že to není napořád. Vcházím do ložnice a matka mě zdraví ještě v noční košili. „Jane, už máš sbaleno?“ ...Jasně, máma se chystá s mým dávno zesnulým otcem na chatu, došlo mi. A mně docházejí síly. Takhle už to nevládneme.

RYCHLÉ ROZHODNUTÍ

Usilovně jsem začal přemýšlet. Do dneška jsem odmítal všechny návrhy manželky umístit matku do domu pro seniory. Tentokrát jsem ale věděl, že jiné řešení už není. Bratr si musel vzít volno v novém zaměstnání a na pár dní se k mámě odstěhoval. Během pracovního oběda mi přichází SMS od manželky: Domov Čenkov. Pozdě odpoledne sedáme do auta. Jana mě přemluvila a já vím, že už nemůžu říct ne. Kousek od Příbrami zahýbáme směrem Jince. Kolem Brdské lesy a já smutně hledím na odbočku na golfové hřiště. Kdy jsem naposledy držel v ruce golfovou hůl?... A už míříme po pečlivě vydlážděné cestě mezi

Tvář dne

„V diskuzi vystoupilo sedmnáct členů a musím říct, že k práci managementu a pana ředitele nezaznělo jedno jediné negativní stanovisko,

řekl předseda správní rady VZP

Jiří Běhounek

str. 3

Foto: profimedia.cz

Komentář

David Marek

Do důchodu? Raději se ani neptejte

Po nepovedené a demonstované penzijní reformě, o níž se pokusil předchozí kabinet, bude mít málokterý politik odvahu přijít s komplexní změnou. Proto bude zítra koaliční rada zuřivě diskutovat jen o dílčích úpravách současného systému. I laické veřejnosti je zřejmé, že průběžně financovaný systém lze řídit pomocí tří základních parametrů: výší důchodového pojištění, výší vyplácených důchodů a věkovou hranicí rozdělující dospělou populaci na ty, kteří do systému platí, a ty, kteří z něj čerpají.

S pojištěním pohneme těžko. S ohledem na konkurenceschopnost by bylo naopak vhodné sociální pojistné snížit. Snižovat důchody v relaci ke mzdám také není žádoucí. Náhradový poměr průměrného důchodu a průměrné mzdy letos kvůli růstu mezd nejspíše klesne na 41 procent, nejnižší hodnotu od roku 1989. Životní úroveň penzistů není bůhvíjaká a při

dalším poklesu by se začaly množit případy chudoby.

Zbývá poslední parametr: věková hranice. Při jejím nastavení je třeba se ohlížet na zdravotní hlediska. Století staříci křepce vylézají z okna a utíkají leda v knížce, natož aby pracovali u pásu. Ale jsou tu i finanční parametry systému. Loni v něm chybělo zhruba 34 miliard korun, což jasně ukazuje, že finančně vyrovnaný systém si žádá pozdější odchod do penze. A bude hůř. Do důchodu se hrnou silné poválečné ročníky a nároky na penzijní

**Bud' budeme
spoléhat na imigraci,
nebo budeme chodit
do penze později.**

systém rychle porostou. A co teprve, až si o penzi řeknou Husákovy děti.

Vládní komise přišla s elegantním řešením, alespoň na první pohled. Věková hranice pro důchody by neměla růst donekonečna, jak je to nastaveno nyní, ale měla by být ukotvena tak, abychom v penzi spokojeně dožili poslední čtvrtinu života. Pokud bychom chtěli striktně dodržet tento požadavek, museli by muži chodit do penze dříve než ženy, protože dříve umírají. Ačkoli se snažíme o genderovou spravedlnost

v mnoha oblastech, zrovna tato představa je asi těžko průchodná. Řešením bude kompromis, tedy „bezpečnější“ průměr, jinými slovy gentlemanské gesto několika obětovaných let života.

Čtvrtinu života strávíme dětstvím a dospíváním, polovinu odpracujeme a poslední čtvrtinu si odpočineme na penzi. Pokud by společnost byla demograficky statická a neexistovala by nezaměstnanost, pak by na jednoho důchodce přispívali dva lidé v produktivním věku. Při sazbě důchodového pojištění 28 procent by průměrný důchod v tomto modelu dosahoval 56 procent průměrné hrubé mzdy. Pokud ale zohledníme reálnou současnou míru ekonomické aktivity a nezaměstnanost, dostaneme se k náhradovému poměru zhruba čtyřicet procent.

Navázání hranice důchodového věku na celkovou délku života připraví důchodový systém na stárnutí populace. Ne už na její úbytek. Bud' tedy budeme spoléhat na imigraci, nebo budeme chodit do penze stále později. Třetí cesta není, leda tak provést osobní penzijní reformu a naspořit si na penzi nikoli jen počtem odpracovaných let, ale vlastními penězi.

Autoři je hlavním ekonomem Deloitte

Glosa

Babišův boj o pivo

Vláda, která zdrazí pivo, padne, říkal Švejk. A co vláda, která se pokusí pivo zlevnit? Andrej Babiš si jistě nemyslí, že by takový krok kabinet stabilizoval, ostatně na něčem podobném mu nejspíš ani nezáleží. Je mu ale jasné, že jistě body by mu snížení DPH na čepované pivo přinést mohlo.

Na hospodské, jejichž živnost závisí především na konzumaci národního nápoje, je zavedení kontrolního hlášení a k tomu evidence tržeb prostě moc. Kvůli zvýšené administrativě uvažují o zavírání podniků. Díky hojivé náplasti by si nepopulární počín mohli rozmyslet. Na snížení DPH by mohli vydělat, protože pivo by v hospodách nejspíš stejně levnější nebylo. Babiš už možnost snížit daňové zatížení oblíbeného moku z 21 na 10 procent slavnostně oznámil letos v lednu. U vládních partnerů ale neuspěl. Ted' hodlá na koaliční radě zabojovat znovu. Jestli to opět nevyjde, bude mít alespoň o čem mluvit na předvolebních mítincích.

Jana Havligerová

Kresba: Milan Kounovský

Tři čtvrtiny mladých si myslí, že najít práci bude snadné

■ Optimismus dnešní mládeži nechybí. Celkem 77 procent mladých lidí věří tomu, že si najde práci hned v prvním roce po studiích. Podle průzkumu společnosti Adecco Group se navíc domnívají, že jsou vybaveni potřebnými dovednostmi pro získání práce svých snů. Největší důraz přitom stále kládou na potřebnou praxi.

Kamila Ondráčková

Šetření ve třinácti zemích světa mezi mladými lidmi ve věku od 18 do 30 let provedla společnost Adecco Group. Chtěla odhadnout jejich očekávání na trhu práce a současně zjistit, jak jsou si vědomi potřebných dovedností nezbytných pro uplatnění v budoucím zaměstnání.

Z výsledků vyplývá, že celkem 77,47 procenta respondentů věří tomu, že si najde práci do jednoho roku od ukončení studia. Nejvíce je o tom přesvědčena švýcarská mládež (89,66 procenta), nejméně pak ta španělská (58 procent). Většina z nich (73 procent) je přesvědčena o tom, že je správně vybavena dovednostmi potřebnými pro budoucí zaměstnání. Nejvíce tomu věří Němci (89 procent), nejméně jsou

v tomto ohledu optimističtí Japonci (32 procent).

Pokud jde o názor, jaké specifické dovednosti jsou potřebné pro získání práce, v odpovědích vede na prvním místě jazyková vybavenost (57 procent), poté praktické zkušenosti, tedy praxe (54 procent), na třetím místě se překvapivě umístily digitální dovednosti (41,48 procenta).

Na otázku, co je aktuálně nejdůležitější pro získání práce, většina dotázaných dospěla k názoru, že jsou to na prvním místě pracovní zkušenosti, na druhém kvalifikace a na třetím kladný přístup k práci. Během příštích deseti let chtějí

mladí usilovat především o finanční stabilitu, vysněnou práci nebo pracovat u firem se společenskou zodpovědností.

„Velká očekávání ohledně vysněné práce a rychlého uplatnění na trhu práce jsou u mladých Čechů stejná jako ve většině střeoevropských zemí, jen s tím rozdílem, že u nás je stále kladen větší důraz na dosažené vzdělání, praxi a jazykovou vybavenost. Ve výsledcích průzkumu se tak nejvíce blížíme

zemím, jako je Polsko, Slovensko nebo Maďarsko,“ uvádí ředitel Adecco ČR Ondřej Wysoglad. Z interních statistik firmy přitom vyplývá, že se většina (zhruba 70 procent)

českých vysokoškoláků opravdu do jednoho roku uchytí na trhu práce.

Neméně zajímavé je, že nejmladší část populace, která se chystá pracovat, je zcela odlišná od starších ročníků. „Jedná se o takzvané generace X a Y. Ty se hlavně vy-
značují tím, že více požadují

Celkem

57

procent mladých do 30 let přikládá největší důležitost jazykové vybavenosti.

Foto: profilmedia.cz

NUTNÉ PŘEDPOKLADY. Mladí lidé jsou přesvědčeni, že aktuálně nejdůležitější pro získání práce jsou na prvním místě pracovní zkušenosti, na druhém kvalifikace a na třetím kladný přístup k práci.

zapojení do vedení vlastních projektů, větší samostatnost a také lepší pracovní podmínky. Na druhé straně ale nechťejí v práci trávit více

času, než je nezbytně nutné,“ komentuje situaci mladých uchazečů o práci na českém trhu Wysoglad.

Více na FINEXPERT.cz

Lidé

KAMILA ŠANDOVÁ
PPL

Ujala se vedení personálního oddělení. V nové funkci HR ředitelky, již převzala od Tomáše Špirocha, se hodlá zaměřit především na současný problém s nedostatkem řidičů. Kamila Šandová disponuje mnohaletou praxí v oblasti personalistiky. Zkušenosti získala převážně v divizích Deutsche Post DHL Group, kde působila na různých pozicích od roku 2005, a to nejen v Praze, ale i v Austrálii nebo Velké Británii. Během studia na tuzemských i zahraničních univerzitách se soustředila na obor financí a marketingu, ale i na komunikaci a masmédiu.

JAN VYMAZAL
DHL Supply Chain

Byl jmenován na post regionálního provozního ředitele. Ve funkci bude mít na starost distribuční centra v západočeském kraji, péči o současné zákazníky a rozvoj nového byznysu. Jan Vymazal pracuje v DHL od roku 2011. Během svého působení ve společnosti byl zodpovědný za provoz tří distribučních center v Pohořelicích u Brna. Před nástupem do DHL pracoval jako ředitel logistiky ve společnostech Dirk Rossmann nebo DISA Industries. Vystudoval Fakultu strojní na Západočeské univerzitě v Plzni.

ANDREA BENDÁKOVÁ
Airjobs.cz

Nastoupila na místo marketingové manažerky. Povede všechny marketingové aktivity portálu a bude se podílet na tvorbě dlouhodobé strategie. Má více než desetiletou praxi jak na straně klienta, tak na straně kreativních agentur. Přišla z uskupení komunikačních agentur Kotelna 55, kde vedla kampaně pro CzechTourism. Dříve pracovala pro agenturu BeefBrothers, kde měla na starosti kampaně pro OKD či obchodní centrum Arkády Pankrác. Je spoluzakladatelkou a spoluorganizátorkou setkání marketérů Social Marketers Summit & Seminars.

JÁN BENKO
Bilstein CEE

Převzal vedení obchodního týmu výrobce pásové oceli válcované za studena. Zodpovědný bude za klíčové trhy v Česku a na Slovensku. Ján Benko je zkušený obchodník, v oblasti prodeje plechů pracuje už čtyřicet let. Posledních patnáct let působil v Německu. Vystudoval Strojnickou fakultu Vysoké školy technické v Košicích.

E15.CZ

Změnilo se něco ve vaší společnosti? Pište nám na lidee15@cninvest.cz

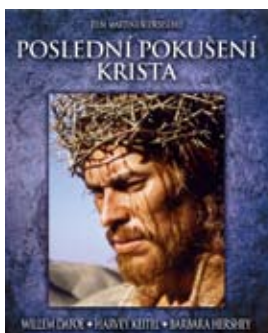
Minirecenze

BLU-RAY
Polednice

(Vydavatel: Bontonfilm)
Psychologický horor Polednice je jedním z nejpozoruhodnějších projektů české kinematografie posledních let. Ambiciózní film se povedl a převěděl známou báseň do moderního celovečerního filmu. Povedený pak je i aktuální Blu-ray, který těží především z přítomnosti hlavní hvězdy snímku – Ani Geislerové. Většina bonusů zachycuje její pohled na žánr hororu, na netradiční natáčení snímku, na Polednici. A ačkoli jde o one-woman-show, herečino charisma i správné vedení rozhovorů stojí za velmi zajímavým výsledkem. Rozhodně vydařený disk.

BLU-RAY
Poslední pokušení Krista

(Vydavatel: Magic Box)
Martin Scorsese patří k nejužnanějším filmařům hned od svého druhého filmu (Taxikář). I díky pověsti si mohl často prosadit projekty, které by jinak v Hollywoodu měly červenou. K takovým patří i kultovní adaptace románu Nikose Kazantzakise Poslední pokušení Krista o střetu lidské a božské podstaty Ježíše. Scorsese však projekt prosadil u studia Universal a s malým rozpočtem vytvořil úžasný snímek s Willemem Defoem v titulní roli. Film však provázela řada problémů i v distribuci (teroristé vyhrožovali bombovými atentáty na kina) a nakonec byl nominován pouze na jednoho Oscara za režii. Dnes však patří k tomu nejlepšímu, co v Hollywoodu osmdesátých let vzniklo, a snímek poprvé vychází na Blu-rayi. Naneštěstí disk nenabízí žádné bonusy, což by i v souvislosti s košatými problémy snímku mohlo ještě zvýšit atraktivitu edice.

Stanislav Šulc

Tipy

E15

ČT2 • 21.45

HLÍDAČ Č. 47

Karel Roden v hlavní roli osudového příběhu o lásce, vášni, smrti a trestu. Český film, který vznikl na motivy románu Josefa Kopty.

Foto: profimedia.cz

SVĚTO-BĚŽNICE.
Karen Blixenová za svého života navštívila spoustu zemí.

Inspirace jménem Karen Blixenová

■ Francouzská spisovatelka Dominique de Saint Pern ve své knize zachycuje osud dánské spisovatelky Karen Blixenové. Tu celý svět zná pod jménem Isak Dinesen a stala se i hrdinkou oscarového snímku Vzpomínky na Afriku.

Zuzana Dorogiová

Když byla Meryl Streepová obsazena do hlavní role Karen Blixenové do později Oscary ověřeného filmu Sydneyho Pollacka Vzpomínky na Afriku, chtěla poznat jak prostředí, v němž tato žena žila, tak mluvit s pamětníky. Setkává se proto s Clarou Svendsenovou, která s baronkou Blixenovou strávila posledních 20 let jako její tajemnice

a spolčnice. V místě natáčení, v Nairobi, vypráví herečce příběh této charismatické ženy, jež okouzlovala i ve vysokém věku nespoutaností, svobodomyšlností a nekonvenčností.

Takto Dominique de Saint Pern koncipuje životopisný román o spisovatelce, kterou znal ve své době celý svět převážně pod literárním pseudonymem Isak Dinesen (což v překladu znamená Ten, který se směje). Psala v angličtině i dánštině, její knihy byly populární a ještě ve svých 70 letech byla častým hostem konferencí.

Autorka podává prostřednictvím společnosti Clary baronku nejen jako silnou a emotivní ženu, ale především jako umělkyni. Karen se chtěla věnovat malířství, studovala na výtvarné akademii, farmařila v Africe. Po návratu do Dánska za druhé světové války pomáhala zachraňo-

vat dánské Židy před koncentrací. Zároveň neustále psala, její knihy byly vydávány v Americe i v Anglii.

Autorka románu se však nedrží jen popisu událostí, jak je líčí Clara Svendsenová, ale mistrně vkládá do textu živé dialogy a pohrává si s jednotlivými kapitoly, jako by to byly scény z filmu. Kniha si podmaní každého, kdo si dovede vychutnat text plný květnatých, dlouhých a působivých vět. Vyprávění lehce a spontánně plyne a přeneslo čtenáře do začátku 20. století, kdy se ještě nosila vznešená témata.

Jedinečná kniha o moderní ženě první poloviny 20. století, jež pohrdala úzkoprsou měšťáckou morálkou a nebála se přiznat ke svým slabostem i neřestem.

Dominique de Saint Pern:
Baronka Blixenová

Nakladatelství: Metafora, 2016
Překlad: Ivana Súsová
Hodnocení: 90 %

Po návratu z Afriky pomáhala navzdory nemoci zachraňovat dánské Židy před koncentrací.

Mariánské Lázně se zaměří na experimentální filmy

■ V lázeňském městě dnes startuje první ročník Marienbad Film Festivalu. Zahajovacím snímkem je americká klasika Snídaně u Tiffanyho.

Stanislav Šulc

Po sedmdesáti letech dnes v Mariánských Lázních znovu startuje nový filmový festival. Tehdy šlo o rodící se Mezinárodní filmový festival, který se nyní s velkým úspěchem koná každoročně v Karlových Varech. Marienbad Film Festival se namísto toho chce zaměřit na okrajovější segment kinematografie.

„Těch sedmdesát let jsme se rozhodli oslavit dvěma způsoby. Zprvu představit v unikátních lázeňských kulisách to nejsilnější a nejkrásnější z filmové klasiky, za druhé se budeme věnovat opomíjené perle české kinematografie, a to experimentálnímu filmu,“ uvedla výkonná ředitelka festivalu Zuzana Stejskalová.

Vedle zahajovacího snímku Snídaně u Tiffanyho přehlídka nabídne další klasiky jako Prázdniny v Římě a Casablanky. Temnější od-

stíny pak nabídnou kultovní Ptáci Alfreda Hitchcocka.

Přehlídka krátkometrážních hraných a experimentálních filmů Theatre Electrique proběhne na

Přehlídka krátkometrážních filmů Theatre Electrique proběhne na Malé scéně domu Chopin.

Malé scéně domu Chopin a představí výběr filmů z tvorby výrazných autorů Martina Ježka, Františka Týmala, Jana Bušty, Jana Hechta nebo Vojtěcha Maška.

První ročník přehlídky, jehož součástí bude i bohatý doprovodný program, se uzavře 3. září.

Foto marienbad film festival

LÁKADLO. Na programu prvního ročníku přehlídky budou i slavné Prázdniny v Římě.

Krátce

Levný horor vládne americkým kinům

Strašidelný snímek Smrt ve tmě se stal překvapivým vítězem žebříčku návštěvnosti amerických kin o uplynulém víkendu. Podle serveru Box-officemojo snímek za víkend utržil více než 26 milionů dolarů. Rozpočet hororu se přitom nepřehoupl přes částku deseti milionů dolarů. S druhým místem se musela spokojit komiksová adaptace Sebevražedný oddíl, která žebříček ovládala tři týdny.

Liberecké scény chystají sedm premiér

Liberecká činohra rozšíří v průběhu divadelní sezony svůj repertoár o sedm představení. Tři premiéry chystá pro Šaldovo a čtyři pro Malé divadlo. Připraví i dvě speciální představení. Jedno bude spojené s Václavem Havlem, druhé je určené pro neslyšící. /čtk, sul/

257662/15

INZERCE

LIDÉ A ZEMĚ

KDE SE RODÍ UMĚNÍ A PŘÍRODA ČARUJE?

KAM ZA ČESKOU
DIVOČINOU

VŠE V SRPNOVÉM ČÍSLE

WWW.LIDEAZEME.CZ

Foto dne

Foto: reuters

CENY ZA VIDEO-KLIPY. Diváky na nedělním udílení cen hudební televize MTV v newyorské Madison Square Garden zaujalo vystoupení americké zpěvačky Britney Spears. Nejvíce ocenění ale sklídila její kolegyně Beyoncé, která z jedenácti nominací proměnila osm v ceny. Ceny televize MTV za hudební videa se udělují od roku 1984. Pro své favory mohou hlasovat fanoušci prostřednictvím internetu.

Výročí týdne

Básník, kterého se nepodařilo umlčet

■ Pokud má někdo v oblíbené klišé, z nichž jedno tvrdí, že osud velkých umělců a básníků má být tragický, Jiří Orten ho naplnil měrou vrchovatou. Měl na to pouhých jedenadvacet let.

Jiří Orten se narodil 30. srpna 1919 v Kutné Hoře pod občanským jménem Jiří Ohrenstein. V Praze začal studovat herectví na konzervatoři. Po ukončení třetího ročníku mu však z rasových důvodů

nebylo umožněno pokračovat dál. Začínalo první válečné léto, psal se rok 1940. Nacisté vítězili na všech frontách a židovská komunita naplno zažívala důsledky norimberských zákonů a dalších stále více omezujících nařízení.

Stalo se tak, že ani mladý básník nemohl cestovat, a tedy navštěvovat svou matku, nesměl hrát divadlo, byl nucen často střídat byty i zaměstnání a publikovat se

mu dařilo jen pod pseudonymy, kterých vystřídal několik. První sbírka Čítanka jaro mu vyšla v roce 1939.

Hektická doba mohla být znamením i pro hektické pracovní úsilí. Přes všechny peripetie v roce 1940 vyšla Ortenovi další sbírka Cesta k mrazu a o rok později Ohnice.

Ta byla poslední, jejíž vydání se básník dožil. V den jeho 22. narozenin, pár minut před poledním, ho na Rašínově nábřeží

blízko Palackého náměstí srazil vůz. Ironií dějin to byla německá sanitka. Na rozsáhlá zranění zemřel o dva dny později v nemocnici v Kateřinské ulici.

Posledního rozloučení se zúčastnila početná umělecká obec starších i mladších básníků v čele s Františkem Halasem. Dostat se na pohřeb bylo nejobtížnější pro Ortenovy nejbližší, tedy maminku a mladšího bratra Zdeňka, zatímco starší Ota pobýval již několik let v emigraci. Na oba se vztahoval zákaz cestovat, po nepříjemných peripetiích se ale nakonec do Prahy dostali.

To, co Orten předznamenal ve svých básních, se stávalo tragickou skutečností. Maminka Berta i bratr Zdeňka byli zařazeni do transportu. Řízením osudu se jim však podařilo přežít v terezínském ghettu. Alespoň oni se tak mohli radovat z dalších dvou sbírek, které Jiří stihl připravit k vydání, byť vyšly až po válce.

Zvláště ceněné jsou také Ortenovy válečné deníkové záznamy. Na tak krátký život více než obdivuhodný odkaz. Ve čtvrtek si připomeneme, že uplynou tři čtvrté století od předčasné smrti vynikajícího básníka. /mec/

Pozitíří uplyne

75 let

od předčasné smrti
nadaného českého
básníka Ortena.